

Medlem af Inatsisartut,
Jens Napātōk.
Her/

Svar på § 37-spørgsmål nr. 124_2020 vedr. indsamling af edderfugleæg

Dato: 25-09-2020
Sagsnummer: 2020 - 12402
Akt nr.: 14288319

I medfør af Inatsisartuts forretningsorden § 37 stk. 1, har du fremsat spørgsmål til Naalakkersuisut vedrørende indsamling af edderfugleæg i en kort periode i starten af æglægnings sæsonen og de potentielle skader på bestanden af edderfugle og andre fuglebestande. Spørgsmålet er henvist til besvarelse hos mit område.

Postboks 269
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 55
E-mail: apn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Spm. 1. *Vurderer Naalakkersuisut, at indsamling af edderfugleæg i en kort periode i starten af æglægnings sæsonen vil kunne skade bestanden af edderfugle??*

Svar til 1:

Som det nævnes i begrundelsen for spørgsmålene, er indsamling af edderfugleæg ikke tilladt. I medfør af § 11, stk. 2 og 6 i *Selvstyrets bekendtgørelse nr. 17 af 28. oktober 2019 om beskyttelse og fangst af fugle* som omhandler ægindsamling, er det kun tilladt at indsamle æg til privat forbrug fra arterne mallebuk, ravn, gråmåge og svartbag, samt søkonge i Zone 1 og 4.

Der henvises til svar fra Naturinstituttet om eventuelle skadevirkninger. Se vedlagte bilag.

Spm. 2. *Vurderer Naalakkersuisut, at indsamling af edderfugleæg i en kort periode i starten af æglægnings sæsonen vil kunne skade andre fuglebestande?*

Svar til 2:

Der er primært to forhold som kan påvirke bestanden af edderfugle negativt i forbindelse med indsamling af edderfugleæg. Det ene er den direkte påvirkning i form af fjernede æg, som potentielt kan medføre en betydelig reduktion i vækstpotentialet i bestandene, hvor ægindsamlingen foretages.

Det andet forhold vedrører de indirekte negative konsekvenser, som forstyrrelsen kan forårsage. Gentagende forstyrrelser i den samme koloni inden for samme ynglesæson, kan have en stor effekt, såsom at edderfuglene opgiver yngleforsøget eller undlader at yngle det efterfølgende år. Risikoen for ægprædation fra måger stiger også meget ved gentagne forstyrrelser. Når Grønlands Naturinstitut fraråder ægindsamling, er det primært med baggrund i risikoen for gentagne forstyrrelser, samt princippet om at sikre fuglene fred i yngletiden.

Det er væsentligt at påpege, at en vurdering af de negative konsekvenser ved ægindsamling ikke kan stå alene. Edderfuglebestanden påvirkes også af jagt og bifangst

og den samlede påvirkning afgør om fangsten er bæredygtig, altså om bestanden fortsat er stabil eller er i stand til at vokse.

I forbindelse med ovenstående besvarelse, henvises der til "Notat om indsamling af edderfugleæg, 2020", som Grønlands Naturinstitut har udarbejdet i forbindelse med besvarelsen af de fremsatte spørgsmål.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Jens Immanuel', written in a cursive style.

Jens Immanuel
Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug

Department for Fiskeri, Fangst og Landbrug
Att. Jesper Ø. Jakobsen

15. september 2020

Notat om indsamling af ederfugleæg, 2020

I henhold til § 37 – spørgsmål 124 af 20. juli 2020, ønsker Departementet en vurdering om de mulige konsekvenser ved indsamling af æg fra ederfugl.

Der er primært to forhold som kan påvirke bestanden negativt i forbindelse med ægsamling. Det ene er den direkte påvirkning i form af fjernede æg, som vil medføre en reduktion i ungeproduktionen. Det andet forhold vedrører de indirekte negative konsekvenser, som forstyrrelsen kan forårsage.

Direkte påvirkning

Det første forhold er her belyst ved en teoretisk bestandsmodellering, som sammenligner den potentielle årlige bestandsvækst ved forskellige kuld størrelser (antal æg/rede). Udgangspunktet for sammenligningen er en ederfuglebestand med en gennemsnitlige kuld størrelse på 3,7 æg/rede, som svarer til det der er observeret i Nordvestgrønland hvor ægsamling ikke er tilladt. De øvrige parametre som indgår i modellen (årlig overlevelse, alderstruktur, andel af ynglefugle m.v.), og antagelser om disse, kan ses i vedlagte notat om jagt og bifangst, som er fremstillet i anden sammenhæng.

Under disse forudsætninger vil en bestand med en gennemsnitlig kuld størrelse på 3,7 æg/rede have en årlig vækstrate på 1,074, svarende til en årlig vækst på 7,4%. Ved en simpel antagelse om, at en fremtidig ægsamling overordnet set vil fjerne 10% af alle tilstedeværende æg, vil vækstrate falde til 1,064, mens en mere omfattende ægsamling hvor 25% af æggene fjernes, vil resultere i en vækstrate på 1,048. Den negative påvirkning i de to tænkte eksempler kan omregnes til en reduktion i vækstpotentialet på henholdsvis 14% og 35%.

Det skal fremhæves at Naturinstituttet ikke kan vurdere hvor omfangsrig en ægsamling i praksis vil være, men de tænkte eksempler kan give en fornemmelse af den direkte påvirkning ved ægsamling. I det omfang at ederfuglene er i stand til at lægge nye æg, vil den direkte negative påvirkning blive mindre, men det er uvist i hvilket omfang ederfuglene vil kunne fuldbyrde et nyt yngleforsøg.

Indirekte påvirkning

Med hensyn til påvirkningen fra den forstyrrelse som ægsamlingen forårsager, er det vanskeligt at komme med en præcis konsekvensvurdering. Det vil i høj grad afhænge af omstændig-

hederne, men i udgangspunktet er den tidlige ægperiode den mest følsomme periode i yngletiden. Et enkelt besøg i denne periode vil muligvis kunne gennemføres uden nævneværdig negativ påvirkning, men gentagne forstyrrelser i den samme koloni inden for samme ynglesæson, kan let have en stor effekt, såsom at ederfuglene opgiver yngleforsøget eller under-lader at yngle det efterfølgende år. Risikoen for ægprædation fra måger stiger også meget ved gentagne forstyrrelser. Derfor, hvis ægsamling skal praktiseres på en bæredygtig måde, kræver det, at det organiseres på en måde, som sikrer at den samme koloni ikke forstyrres gentagne gange. Når Naturinstituttet ofte fraråder ægsamling, fremfor eksempelvis vinterjagt, er det primært med baggrund i risikoen for gentagne forstyrrelser, samt princippet om at sikre fuglene fred i yngletiden.

Forstyrrelsernes påvirkning på andre arter, vurderes generelt som beskeden når det gælder ederfuglekolonier. Det er primært gråmåger som yngler på de samme lokaliteter som ederfugl og de yngler typisk i lavt antal, så den samlede påvirkning vil være begrænset. Der kan være særlige omstændigheder hvor det forholder sig anderledes, eksempelvis hvis en ederfuglekolonier ligger meget tæt på et fuglefjeld med rider eller lomvier, som kan være følsomme over for støj i området, herunder sejlads. Fuglefjelde er imidlertid beskyttet af en forstyrrelsesfri zone på 1000 m, som burde forhindre at aktiviteter i nærområdet bliver et problem.

Samlet påvirkning af fangst

Der er væsentligt at påpege, at en vurdering af de negative konsekvenser ved ægsamling ikke kan stå alene. Ederfuglebestanden påvirkes også af jagt og bifangst og den samlede påvirkning afgør om fangsten er bæredygtig, altså om bestanden fortsat er stabil eller er i stand til at vokse. I det vedhæftede notat fra maj 2020 (Merkel & Frederiksen), er der regnet på hvilken betydning jagt og bifangst har på bestandsudviklingen hos ederfugl. Såfremt denne modelberegning udvides til også at inkludere ægsamling, viser resultaterne at en ægsamling hvor 25% af æggene fjernes vil resultere i en negativ bestandsudvikling med en nedgang på 1% om året ($\lambda = 0,99$). Hvis kun 10% af æggene fjernes indikerer modellen, at der stadig vil være et lille råderum for vækst, i alt 1% om året ($\lambda = 1,01$).

Det skal fremhæves, at denne modelleringsøvelse er meget usikker. For det første er modellen en forsimpning af den vestgrønlandske ynglebestand og vores estimerer på bifangst og jagt er også behæftet med betydelig usikkerhed. Som det fremgår af notatet om bifangst og jagt, er den observerede fremgang i ederfuglebestanden i Nordvestgrønland større end det modellen forudsiger at den burde være. På nuværende tidspunkt er det uvist om denne uoverensstemmelse skyldes fejlagtige antagelser i modellen, eller om den observerede fremgang i Nordvestgrønland ikke udelukkende skyldes vækst, men også indvandring eller andre forhold. På trods af usikkerhederne, mener Naturinstituttet dog, at den anvendte bestandsmodel er en god indikator for hvad fangspotentialet hos ederfugl normalt vil være.

Endelig skal det fremhæves, at den seneste overvågning af ynglebestanden i Sydvestgrønland, indikerer at bestanden her ikke er i fremgang, som tilfældet er i Nordvestgrønland. Overvågning indikerer i bedste fald en stabil bestand, men mere sandsynligt en lille tilbagegang gennem de sidste 10 år. Der er således evidens for at forholdene ikke er ens i hele Vestgrønland, hvilket er noget forvaltningen også bør tage højde for. Til orientering vedlægges den seneste feltrapport om overvågningen i Sydvestgrønland.

For yderligere informationer, kontakt:

Seniorforsker Flemming Ravn Merkel på flme@natur.gl eller tlf. +45 3078 3173.

Bilag

Merkel, FR, Frederiksen, M (2020). Preliminary impact assessment, May 2020: The impact of hunting and gillnet bycatch on the common eider winter population in Southwest Greenland. Pinngortitaleriffik, Greenland Institute of Natural Resources. Advisory document, 8 pp.

Rasmussen, LM (2020). Ederfuglemonitoring ved Nuuk - feltrapport 2020. Pinngortitaleriffik, Greenland Institute of Natural Resources. 31 pp.